

Dokumentas atspausdintas iš teismų praktikos paieškos sistemos INFOLEX. Praktika (www.teismupraktika.lt)

Kortelė:

1906531_RegNr_e2-1241-881/2020

<http://www.infolex.lt/tp/1906531>

Civilinė byla Nr. e2-1241-881/2019

Teisminio proceso Nr. 2-55-3-01543-2019-0

Procesinio sprendimo kategorija 3.4.3.11

(S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

NUTARTIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2020 m. liepos 21 d.

Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėja Vilija Mikuckienė

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo pareiškėjo D. A. atskirąjį skundą **dėl Vilniaus apygardos teismo 2020 m. birželio 9 d. nutarties bankrutavusios uždarnosios akcinės bendrovės „Vilnius Constructions Service“ bankroto byloje.**

Teismas

n u s t a t ė :

I. Ginčo esmė

1. Vilniaus apygardos teismas 2019 m. lapkričio 28 d. nutartimi uždarajai akcinei bendrovei (toliau – UAB) „Vilnius Constructions Service“ iškėlė bankroto bylą. Lietuvos apeliacinis teismas 2020 m. vasario 20 d. nutartimi Vilniaus apygardos teismo 2019 m. lapkričio 28 d. nutartį paliko nepakeistą. 2020 m. kovo 5 d. nutartimi buvo patvirtinta administravimo išlaidų sąmata. 2020 m. kovo 5 d. nutartimi patvirtintas kreditorių ir jų finansinių reikalavimų sąrašas, kuris 2020 m. balandžio 9 d. nutartimi patikslintas. 2020 m. balandžio 23 d. nutartimi įmonė pripažinta bankrutavusia ir likviduojama dėl bankroto.

2. BUAB „Vilnius Constructions Service“ nemokumo administratorė UAB „Reniva“ kreipėsi į teismą, prašydama buvusiam įmonės vadovui D. A. skirti iki vieno MMA dydžio baudą už kiekvieną pareigos nevykdymo dieną, nes šis neperduoda įmonės dokumentų.

3. Vilniaus apygardos teismas 2020 m. gegužės 21 d. nutartimi BUAB „Vilnius Constructions Service“ nemokumo administratorės UAB „Reniva“ prašymą dėl baudos skyrimo tenkino iš dalies ir paskyrė D. A. 200 Eur baudą už įpareigojimų nevykdymą.

4. Teisme buvo gautas BUAB „Vilnius Constructions Service“ atstovo advokato D. K. skundas, kuriuo prašoma panaikinti D. A. skirtą 200 Eur baudą. Vilniaus apygardos teismas 2020 m. birželio 4 d. nutartimi atsisakė priimti advokato D. K. pateiktą prašymą dėl baudos panaikinimo CPK 137 straipsnio 2 dalies 8 punkto pagrindu, nes prašymą pateikė neįgaliotas asmuo.

5. 2020 m. birželio 8 d. D. A. pateikė teismui pareiškimą, prašydamas panaikinti jam teismo skirtą 200 Eur baudą bei atnaujinti nežymiai praleistą pareiškimo dėl baudos panaikinimo pateikimo terminą.

6. Nurodė, kad apie teismo nutartį, kuria buvo atsisakyta priimti skundą, sužinojo paskutinę termino pateikti pareiškimą dieną ir nespėjo parengti pareiškimo ir įforminti įgaliojimo. Taip pat nurodė, kad administratorė į teismą kreipėsi 2020 m. balandžio 24 d., t. y. galiojant karantino apribojimams. Apie negalėjimą perduoti dokumentų karantino metu nemokumo administratorė buvo raštu informuota. D. A. siekė perduoti visus bendrovės dokumentus, o ne jų dalį.

II. Pirmosios instancijos teismo nutarties esmė

7. Vilniaus apygardos teismas 2020 m. birželio 9 d. nutartimi netenkino D. A. prašymo dėl 200 Eur baudos panaikinimo.

8. Teismas nustatė, kad pareiškimas dėl baudos panaikinimo pateiktas nežymiai praleidus nustatytą terminą, todėl jį atnaujino.

9. Teismas, susipažinęs su D. A. prašyme dėl baudos panaikinimo pateiktais argumentais, kad įmonės vadovas pavedė finansinės atskaitomybės dokumentus sudaryti buhalterei, kuri per teismo nustatytą terminą nespėjo sutvarkyti bendrovės dokumentų; 2020 m. kovo 18 d. buvo gautas elektroninis laiškas, nurodant, kad planuojama dokumentus pasiimti pirmadienį ir perduoti juos nemokumo administratorėi, tačiau iki šios dienos D. A. su administratorė nesusisieikė; administratorė į teismą

kreipėsi 2020 m. balandžio 24 d., t. y. galiojant karantino apribojimams; bei apie tai, kad D. A. negali perduoti dokumentų karantino metu nemokumo administratori, ji buvo raštu informuota, darė išvadą, kad šie argumentai nėra įtikinami, siekiant panaikinti teismo paskirtą baudą.

10. Teismas pažymėjo, kad nutartis dėl bankroto bylos iškelimo įsiteisėjo Lietuvos apeliacinio teismo 2020 m. vasario 20 d. nutartimi, palikus galioti pirmosios instancijos teismo nutartį, todėl terminas įvykdyti teismo nustatytą įpareigojimą perduoti paskirtai nemokumo administratori visą įmonės turtą ir dokumentus baigėsi 2020 m. kovo 7 d. Taigi, buvęs įmonės vadovas dokumentus turėjo perduoti dar iki tol, kol Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. kovo 16 d. priėmė nutarimą Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikoje paskelbimo“. Be to, aplinkybė, kad įmonės dokumentus tvarko buhalterė, neatleidžia įmonės vadovo nuo atsakomybės.

III. Atskirojo skundo ir atsiliepimo į jį argumentai

11. Atskiruojų skundu D. A. prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo jam paskirtą 200 Eur baudą. Nurodo šiuos argumentus:

11.1. Pats vadovas nesudarinėjo įmonės finansinės atskaitomybės dokumentų, todėl pavedė tai padaryti bendrovės buhalterei, kuri per teismo nustatytą terminą nespėjo sutvarkyti bendrovės dokumentų. Tiek bendrovės vadovas, tiek buhalterė nuolat bendravo su nemokumo administratori ir informavo, kad dokumentai yra rengiami. Šias aplinkybes patvirtina susirašinėjimas elektroniniais laiškais, kuriais buvo derinamas dokumentų perdavimas.

11.2. Dėl aplinkybės, kad 2020 m. kovo 18 d. buvo gautas elektroninis laiškas, kuriame buvo nurodyta, jog planuojama dokumentus pasiimti pirmadienį ir perduoti juos nemokumo administratori, tačiau dokumentai nebuvo perduoti, apeliantas paaiškina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. kovo 16 d. priėmė nutarimą Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikoje paskelbimo“, kurio 3.2.1 punkte įtvirtino, kad valstybės ir savivaldybių institucijose, įstaigose, valstybės ir savivaldybių valdomose įmonėse darbas organizuojamas ir klientai aptarnaujami nuotoliniu būdu, išskyrus atvejus, kai būtina atitinkamas funkcijas (darbus) atlikti darbo vietoje. Privaloma užtikrinti būtinųjų neatidėliotųjų funkcijų (darbų) atlikimą. Privačiajam sektoriui rekomenduojama dirbti tokia pat darbo organizavimo forma kaip ir viešajame sektoriuje. Atsižvelgęs į Vyriausybės nutarimo nuostatas apeliantas neturėjo pagrindo nesilaikyti šių rekomendacijų ir rizikuoti savo ar darbuotojų sveikata.

11.3. Administratorė į teismą kreipėsi 2020 m. balandžio 24 d., t. y. galiojant karantino apribojimams. Apie negalėjimą perduoti dokumentų karantino metu nemokumo administratorė buvo informuota. Be to, D. A. tikslas buvo perduoti visus bendrovės dokumentus, o ne jų dalį, taip sudarant galimybę juos netinkamai interpretuoti.

11.4. Pirmosios instancijos teismas neišsiaiškino dėl kokių priežasčių įmonės dokumentai nebuvo perduoti iki karantino šalyje paskelbimo. Taip pat teismas pareiškėjo pateikto pareiškimo panaikinti baudą neišsiuntė kitai šaliai atsiliepimui pateikti, tokiu būdu nebuvo aiškinamasi ar pasikeitė aplinkybės nuo bankroto administratorės kreipimosi į teismą dėl baudos paskyrimo dienos.

11.5. D. A. nuolat bendravo su administratori, teikė paaiškinimus dėl susidariusios situacijos, derino dokumentų perdavimą, tačiau įsipareigojimų įvykdymą apsunkino paskelbtas karantinas šalyje, kai pačiam pareiškėjui buvo sunku atgauti dokumentus iš buvusių bendrovės savininkų, taip pat derinti

dokumentų perdavimą su buvusia bendrovės darbuotoja, kuri buvo atsakinga už dokumentų tvarkymą ir kuri fiziškai juos turėjo.

12. Atsiliepimu į atskirąjį skundą BUAB „Vilnius Constructions Service“ bankroto administratorė UAB „Reniva“ prašo jį atmesti ir skundžiamą nutartį palikti nepakeistą. Nurodo šiuos argumentus:

12.1. Teismo nustatytas 15 dienų terminas, skaičiuojamas nuo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos, per kurią pareiškėjas privalėjo perduoti administratoriui įmonės dokumentus ir turtą baigėsi 2020 m. kovo 7 d., t. y. dar iki kol Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2020 m. kovo 16 d. priėmė nutarimą Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikoje paskelbimo“, tačiau pareiškėjas per nustatytą terminą įmonės dokumentų ir turto neperdavė. Pareiškėjas, prašydamas teismo panaikinti skirtą baudą, turi įrodyti egzistavus priežastis, pateisinančias pasyvų elgesį ir įrodančias, jog minėtos pareigos neįvykdė dėl nuo jo valios nepriklausančių priežasčių. Jeigu pareiškėjas būtų turėjęs rimtų ketinimų perduoti įmonės dokumentus karantino metu – galėjo pasinaudoti kurjerio paslaugomis.

12.2. Pareiškėjas skunde nurodo, kad jo tikslas buvo perduoti visus bendrovės dokumentus, o ne jų dalį, tačiau pareiškėjas iki šiol nėra perdavęs visų įmonės dokumentų. Administratorė turi dalį dokumentų, kuriuos perdavė įmonės akcininkė M. P.. Dėl likusių dokumentų perdavimo tebevyksta susirašinėjimas su pareiškėju, kuris ketino perduoti likusius įmonės dokumentus 2020 m. birželio 18 d., tačiau 2020 m. birželio 17 d. buvo gautas pareiškėjo elektroninis laiškas, nurodant, jog pareiškėjas atvykti vėl negalės. Kitame elektriniame laiške nurodyta, kad dokumentus ketinama perduoti 2020 m. liepos 1 d. Toks pareiškėjo elgesys vilkina įmonės bankroto procedūrą, apsunkina jos vykdymą.

12.3. Pareiškėjo atrašinėjimas į administratorės raginimus perduoti įmonės dokumentus, negali būti laikoma aktyviais pareiškėjo veiksmais, kuriais jis siekia perduoti įmonės dokumentus, nes tokie susirašinėjimai gali vykti neribotą laiką, tokiu būdu vilkinant bankroto procedūrą.

IV. Apeliacinio teismo nustatytos bylos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

13. Bylos nagrinėjimo apeliacine tvarka ribas sudaro atskirojo skundo faktinis ir teisinis pagrindas bei absoliučių nutarties negaliojimo pagrindų patikrinimas (CPK 320 straipsnio 1 dalis, 338 straipsnis). Apeliacinės instancijos teismas tikrina apskųstos teismo nutarties teisėtumą ir pagrįstumą, analizuoja atskirajame skunde nurodytus argumentus, išskyrus įstatyme numatytas išimtis.

Dėl įrodymų prijungimo

14. Pagal CPK 314 straipsnį apeliacinės instancijos teismas atsisako priimti naujus įrodymus, kurie galėjo būti pateikti pirmosios instancijos teisme, išskyrus atvejus, kai pirmosios instancijos teismas nepagrįstai atsisakė juos priimti ar kai šių įrodymų pateikimo būtinybė iškilo vėliau. Teismas priima nagrinėti tik tuos įrodymus, kurie patvirtina arba paneigia turinčias reikšmės bylai aplinkybes (CPK 180 straipsnis).

15. Apeliantas kartu su atskiruoju skundu pateikė elektroninį susirašinėjimą su BUAB „Vilnius Constructions Service“ nemokumo administratore. BUAB „Vilnius Constructions Service“ nemokumo administratorė kartu su atsiliepimu į atskirąjį skundą pateikė 2020 m. gegužės 18 d. dokumentų priėmimo-perdavimo aktą (sudarytas tarp M. P. ir UAB „Reniva“) ir elektroninį susirašinėjimą su apeliantu. Apeliacinės instancijos teismas, atsižvelgdamas į nagrinėjamoje byloje

vyraujančių viešąjį interesą, į tai, jog pateikti dokumentai gali būti svarbūs sprendžiant dėl bankroto bylos iškelimo pagrindų nustatymo, pateiktus naujus įrodymus priima ir vertina kartu su kitais byloje esančiais įrodymais (CPK 314 straipsnis).

Dėl bylos esmės

16. Juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANĮ) 57 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad iškelus bankroto bylą, įgaliojimų netekę juridinio asmens valdymo organai, o kai bankroto byla iškelta ūkinei bendrijai, – jos tikrieji nariai, kurie vykdo Civilinio kodekso 2.67 straipsnyje ir 2.82 straipsnio 3 dalyje nustatytas valdymo organų pareigas, per teismo nustatytą terminą privalo perduoti paskirtam nemokumo administratoriui: 1) juridinio asmens valdomą ir naudojamą turtą pagal nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos duomenis; 2) visus juridinio asmens dokumentus, buhalterinės apskaitos registrus ir kitą juridinio asmens informaciją, susijusią su jo veikla (toliau – juridinio asmens informacija). Jeigu bankroto byla iškelta neribotos civilinės atsakomybės juridiniam asmeniui, jo savininkas, ūkinės bendrijos tikrieji nariai per teismo nustatytą terminą privalo pateikti paskirtam nemokumo administratoriui viso savo turimo turto, įskaitant ir turtą, kuris yra bendroji jungtinė nuosavybė, sąrašą (JANĮ 57 straipsnio 2 dalis). Jeigu šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti asmenys per teismo nustatytą terminą neperduoda nemokumo administratoriui nurodyto turto ir (ar) informacijos, teismas gali jiems skirti iki vienos MMA dydžio baudą už kiekvieną pareigos nevykdymo dieną (JANĮ 57 straipsnio 2 dalis).

17. Teismų praktikoje laikomasi pozicijos, kad minėtos normos pagrindinis tikslas yra drausminti nesąžiningus, neveiklius bankrutuojančios įmonės vadovus, ignoruojančius teismo sprendimų privalomumą, priversti juos kuo greičiau pateikti bankroto procedūras vykdančiam bankroto administratoriui įmonės finansinius bei kitus svarbiausius su įmonės veikla susijusius dokumentus, kad būtų galima vykdyti bankroto procedūras; jeigu įmonės valdymo organai nepateikė teismo reikalaujamų dokumentų ar įmonės turto dėl objektyvių priežasčių, teismas turėtų panaikinti jiems paskirtą baudą (Lietuvos apeliacinio teismo 2018 m. gruodžio 13 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2-1884-330/2018).

18. Bylos duomenimis nustatyta, kad Vilniaus apygardos teismas 2019 m. lapkričio 28 d. nutartimi iškėlė UAB „Vilnius Constructions Service“ bankroto bylą, nutartis įsiteisėjo 2020 m. vasario 20 d., Lietuvos apeliaciniam teismui palikus nepakeistą nutartį dėl bankroto bylos iškelimo. Teismas ta pačia nutartimi įpareigojo per 15 dienų nuo nutarties įsiteisėjimo dienos BUAB „Vilnius Constructions Service“ valdymo organus perduoti įmonės turtą pagal finansinę atskaitomybę, sudarytą nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos duomenimis, ir visus dokumentus, o administratorę įpareigoti perimti visus dokumentus ir perduodamą turtą. Pirmosios instancijos teismas, tenkindamas BUAB „Vilnius Constructions Service“ nemokumo administratorės prašymą, 2020 m. gegužės 21 d. nutartimi apeliantai D. A. paskyrė 200 Eur baudą už nustatytų įpareigojimų nevykdymą. Apeliantas D. A. pateikė teismui prašymą panaikinti paskirtą baudą, argumentuodamas tuo, kad įmonės buhalterė nespėjo nustatyti laiku paruošti įmonės finansinės atskaitomybės dokumentų perdavimui, be to, 2020 m. kovo 16 d. Vyriausybė priėmė nutarimą Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikoje paskelbimo“, todėl remdamasis šiomis aplinkybėmis, apeliantas informavo įmonės nemokumo administratorę apie negalėjimą perduoti įmonės dokumentus ir kt. Skundžiama nutartimi pirmosios instancijos teismas atsisakė panaikinti paskirtą baudą už dokumentų neperdavimą.

19. Byloje nėra ginčo, kad UAB „Vilnius Constructions Service“ vadovu iki įmonės bankroto bylos iškelimo buvo apeliantas D. A.. Pagal CK 2.82 straipsnio 3 dalį, tarp įmonės vadovo pareigų nurodytos ir juridinio asmens veiklos organizavimas, o pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių

įstatymo (toliau – ABĮ) 37 straipsnio 12 dalies nuostatas, bendrovės vadovas yra atsakingas už jos veiklos organizavimą ir tikslų įgyvendinimą, metinių finansinių ataskaitų rinkinio sudarymą, bendrovės dokumentų ir duomenų pateikimą juridinių asmenų registro tvarkytojui, be to, bendrovės vadovo atsakomybė už įmonės apskaitos organizavimą ir šių dokumentų išsaugojimą numatyta ir Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo (toliau – BAĮ) 21 straipsnyje bei 2000 m. vasario 17 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 179 „Dėl kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių patvirtinimo“ 30 punkte. Atsižvelgiant į tai, neginčytina, kad JANĮ numatyta pareiga nemokumo administratorei perduoti įmonės turtą ir dokumentus teko apelianui D. A., kuris šią pareigą turėjo įvykdyti per 15 dienų nuo Lietuvos apeliacinio teismo 2020 m. vasario 20 d. nutarties, kuria buvo palikta galioti Vilniaus apygardos teismo 2019 m. lapkričio 28 d. nutartis dėl bankroto bylos iškelimo, įsiteisėjimo dienos.

20. Kaip nustatyta byloje, apeliantas tinkamai nevykdė JANĮ 57 straipsnyje numatytos pareigos, nes BUAB „Vilnius Constructions Service“ neperdavė įmonės dokumentų ir turto. Apeliantas šių aplinkybių neneigia, dokumentai iki šiol nėra perduoti, tačiau skunde palaikoma pozicija, kad teismo nustatytas įpareigojimas nebuvo įvykdytas, ne dėl apelianto kaltės, o dėl to, kad įmonės buhalterė nespėjo paruošti dokumentų, o valstybėje buvo paskelbtas karantinas.

21. Apeliacinės instancijos teismas, pritardamas pirmosios instancijos teismo išvadoms, konstatuoja, kad apelianto nurodytos aplinkybės nepateisina JANĮ 57 straipsnyje nustatytos pareigos nevykdymo, nepaisant to, jog 2020 m. kovo 16 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikoje paskelbimo“ valstybėje buvo paskelbtas karantinas ir nutarimo 3.2.1 punkte buvo numatytos rekomendacijos viešajam ir privačiajam sektoriams organizuoti darbą nuotoliniu būdu. Kaip teisingai konstatavo pirmosios instancijos teismas, terminas perduoti BUAB „Vilnius Constructions Service“ dokumentus ir turtą pasibaigė 2020 m. kovo 7 d., t. y. iki karantino valstybėje paskelbimo likus 9 dienoms. Apelianto teigimu, byloje pateiktas jo ir nemokumo administratorės elektroninis susirašinėjimas patvirtina jo bendradarbiavimą, siekiant įvykdyti teismo nustatytus įpareigojimus. Tačiau apeliacinės instancijos teismo vertinimu, vien apelianto pateiktas susirašinėjimas su administratore, nenurodant jokių objektyvių priežasčių ir nepateikiant įrodymų, kodėl BUAB „Vilnius Constructions Service“ dokumentų ir turto perdavimas nuolatos yra atidedamas, o dokumentai bei turtas iki šiol nėra perduoti, nors karantinas valstybėje buvo atšauktas 2020 m. birželio 16 d., nepatvirtina apelianto ketinimų gera valia perduoti įmonės dokumentus ir turtą, o atvirksčiai, vertinamas kaip bankroto bylos vilkinimas.

22. Apibendrinamas išdėstytus argumentus, apeliacinės instancijos teismas konstatuoja, kad pirmosios instancijos teismas priėmė teisėtą ir pagrįstą procesinį sprendimą, už konkrečių teismo nustatytų įpareigojimų nevykdymą, kurį naikinti apelianto nurodomais argumentais nėra pagrindo (CPK 337 straipsnio 1 dalies 1 punktas).

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėja, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 337 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

n u t a r i a :

Vilniaus apygardos teismo 2020 m. birželio 9 d. nutartį palikti nepakeistą.

Teisėja Vilija Mikuckienė

</div